

Eglė Marcinkevičienė, P 16

Pažintinės išvykos poilsio paslaugų agento specialybės mokiniams

Poilsio Paslaugų agento specialybės mokiniai apsilankė Andrioniškio bažnyčioje ir netoliese esančioje

knygnešių Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių sodyboje – memorialiniame muziejuje. Susipažino su ekspozicija, pasakojančia apie spaudos draudimo laikotarpį ir knygnešių žygdarbį. Didžiuliai buvo Anykščių krašto šviesuoliai, aktyvūs visuomenininkai, pilietiškumo pavyzdys to meto žmonėms. Lietuvos kalbos draudimo laikotarpiu, esant Lietuvai carinės Rusijos sudėtyje, jie stengėsi, kad lietuvių kalba išliktų, turėjo knygų slėptuvę. Žmona mokė rašyti, padėdavo pildyti dokumentus. Didžiuliai prisidėjo prie Lietuvos tapatumo išlaikymo. S. Didžiulienė išleido pirmąją kulinarijos knygą. Praleidome nuostabią dieną, pajutome šios šeimos ir to laikmečio dvasią. Apžiūrėjome išlikusius autentiškus pastatus: svirną, trobą bei drabužius, keletą baldų. Sodybos kiemelyje susipažinome su vaistiniais augalais.

Aplankėme Antano Vienuolio – Žukausko memorialinį muziejų. Ši viešnagė suteikė mums kultūrinių, istorinių žinių, susijusių su

istoriniu paveldu. Susipažinome su A. Vienuolio-Žukausko autobiografija. Įspūdį paliko poeto ir vyskupo Antano Baranausko (1835–1902) klėtelė. Joje XIX a. viduryje, būdamas 24-erių metų, poetas parašė himną Lietuvos praeičiai – poemą „Anykščių šilelis“. Pastogėje, kurioje gimė lietuvių literatūros kūrinyje apie gamtą, iki šių dienų saugomi ir eksponuojami autentiški A. Baranausko ir jo šeimos baldai, buities daiktai, knygos.

Anykščiuose, visai šalia Antano Vienuolio – Žukausko memorialinio muziejaus, yra eksponuojama anykštėno tautodailininko Stanislovo Petraškos (1935–2009) vienintelė pasaulyje akmens tapybos ekspozicija. Susipažinome su unikalia, tik šiam menininkui būdinga tapybos akmens dulkėmis technika, įamžintais gimtinės peizažais, Lietuvos valstybės simboliais, miestais. Pasižiūrėjome vaizdo siužetą, kuriame atgyja nepakartojamų paveikslų gimimas meistro dirbtuvėje.

Viena smagiausių dienų buvo ketvirtadienis, kai už lango bolavo sniegas, norėjosi džiaugtis žiema. Su entuziazmu skubėjome susipažinti su dar vienu turistų lankomiausiu objektu – Anykščių koplyčia. Sužinojome, kad čia yra Pasaulio anykštėnų kūrybos centras, kuriame vyksta parodos, renginiai, įgyvendinami įvairūs projektai. Mus pasitiko malonios darbuotojos. Iš jų sužinojome, kad šis originalus pastatas darniai jungia senąją ir naująją architektūrą. Tai senųjų Anykščių kapinių Koplyčia – vienas iš keletu pastatų, išlikusių Anykščiuose iš XIX a. vidurio. Manoma, kad ji pastatyta 1858 m. ant Burbiškio dvaro grafo Venclavovičiaus giminės kapų rūsiu. Čia ilsėjosi visa grafų giminė. Daug ką sunaikino Pirmasis ir Antrasis pasauliniai karai. Ilgą laiką niekas nesirūpino nei koplytėlės atstatymu, nei jos likimu. Tik 1966 m. Koplyčia perduota Kultūros skyriaus nuosavybėn. 1977 m. nuspręsta Koplyčią sutvarkyti ir į ją įkelti civilinės metrikacijos įstaigą, kuri veikia iki šiol. 1985 m. buvo pastatytas įstiklintas gaubtas, kuris iš dalies pridengė rekonstruotą senosios Koplyčios pastatą.

Koplyčioje veikia Pasaulio anykštėnų bendrijos padalinys Anykščių akademija, kuri savo veikla skatina pilietiškumą, suburia šeimas, jaunimą, gimines ir yra orientuota į jaunosios kartos ugdymą. Buvome pakviesti į antrąją akademijos užsiėmimą, kurio svečias - Vytautas V. Landsbergis. Jis yra rašytojas, režisierius, poetas, dainų autorius ir atlikėjas. Šis unikalus žmogus turi stiprų ryšį su Anykščiais: iš čia kilusi jo mama, čia jis pats keletą metų gyveno su šeima. Lektorius papasakojo apie savo kūrybą. Diskutavome, kaip suprantame reiškinių „kūryba“. „Menininkas kuria per patirtį, emociją, jautimus, jausmus. Kurti, o ne stebėti kaip kiti kuria ir laukti. Nebijoti žaisti, iš savęs padaryti, ko dar nebuvo... Žinome, gerai. Nežinome, gerai... Išgirsti ką sako siela. Kūrybinė praktika iš būsenos. Tai eilės, laiškai, tapyba. Tai ne pelnas ar darbas... Gamtoje atsistato siela... Nori gauti, imk, nelauk“, - kalbėjo svečias. Jis teigia, kad Anykščiai, Druskininkai - tai vietovės, kurios įkvėpė daugelį menininkų kūrybai. M. K. Čiurlionio nutapyti paveikslai tapo nacionaline vertybe. Anykščiai brangūs tuo, kad tai terpė kūrybai. Gamta, tiesiog miškas, pamatytas grybas. Ramu, nurimsta siela. Vėliau buvo parodytas Vytauto V. Landsbergio mokinių sukurtas filmas apie partizanus. Įsitikinome, kokia svarbi gali būti kitų žmonių patirtis. Tai gyvenimo mokykla ateinančioms kartoms. Svečias kartu su akademijos klausytojais padainavo „Klevelį“. Smagi, tiesiog užburianti renginio pabaiga.

Antrame Koplyčios aukšte aplankėme menininko Povilo Šiaučiuono grafikos parodą „Ne tik varnos“. Ekspozicijos „pagrindinis veikėjas“ – varna. Apžiūrinėdami paveikslus mintimis persikėlėme į vaikystę. Pamatėme paprastumą, aiškumą visai šalia mūsų, gamtoje, gyvenime, „juodoje varnoje“. „Savo darbais teigiu, kad visi esame vertybės, nepriklausomai nuo amžiaus, materialinio turto, sveikatos, užimamų pareigų,“ – sako Povilas Šiaučiuonas.

Pažintinės išvykos organizavo profesijos mokytojas Rimantas Sereičikas.